

Kulturmøde mellem Ulla Trøjmer fra Dansk Handicap Forbund og Meldah Tumukunde, direktør for handicaporganisationen UNAPD i Uganda.
Foto: Ulla Trøjmer

Et møde med *afrikanske* kolleger

I maj rejste tre medlemmer af Dansk Handicap Forbund til Ghana for at møde kolleger fra en tilsvarende organisation i Ghana. En stor oplevelse for alle

DEN LEJEDE amerikanske luksusvan ruller lige så stille ind i den lille landsby uden for hovedstaden Accra. Vores opmærksomhed rettes lynhurtigt mod en flok syngende kvinder, der med klappende hænder højt hævet over hovedet bevæger sig dansende og hujende i rundkreds. Kvindernes ansigter lyser op i smil af lutter glæde og åbenhed. Vi fire danske organisationsfolk bakses ud af den næsten tre meter høje bil. Alle er i kørestol. De tre af os bæres ud på gammeldags manér i et brandmandstæg af en af vores stærke mandlige hjælpere. Fjerde mand lader sig fra forsædet dumpe ned i sin kørestol ved fordørens åbning. I Ghana er en lift utænkelig.

Med et trylleslag går al sang, dans og leg fra kvindeguppen såvel som fra børnene omkring i stå, og vores kultursammenstød er en realitet. Måbende stirrer de på det sælsomme syn. Som er vi grønne mænd fra Mars, der stiger ud af vores nyligt landede rumskib, betragtes vi med lige dele fascination, forundring og skræk.

Og med ét bliver jeg med en gigantisk centrifugalkraft suget tilbage til min barndoms naive billede af børnebøgernes Afrika med små runde lerhytter på den røde lerjord, og jeg må knibe mig selv hårdt i armen for at forvise mig

Kvinderne er med i en låne-spare-gruppe i Ghana. De sparer op og lægger desuden penge til at hjælpe sig selv og andre i gruppen i nødsituationer.
Foto: Sara Steen Andersen.

om, at jeg virkelig oplever det her spektakulære skue. Nu er jeg virkelig i Afrika!

Låne-spare-grupper

Kvinderne i landsbyen er medlemmer af en lånespare-gruppe, og dansen markerer, at det ugentlige møde skal til at begynde. Først er der navneopråb, og når det er registreret, at alle i gruppen er til stede, kan pengeklassens tre låse åbnes af de betroede nøgleholdere. I kassen er der to skåle. Den ene er til bøder blandt andet for at komme for sent. Den anden skål er til sociale lån. Her lægges 10 pesowas (*ghanesiske øre, red.*) om ugen til nødsituationer - eksempelvis hvis et barn bliver alvorligt sygt.

Herefter udleveres (bank)bøgerne, og medlemmerne kan ordne deres forretning

Alle medlemmer af låne-spare-gruppen har en bog hvor lån og opsparing noteres. Ikke alle kan læse, derfor stemples bøgerne med stjerner for hver indbetaling.

Foto: Ulla Trøjmer

ger. Hvert medlem har en bog, hvor det noteres, hvor meget de sparer op, og hvor meget de låner. Da ikke alle kan læse, stemples bøgerne med stjerner, der fortæller hvor mange indbetalinger, der er foretaget. Nogle af medlemmerne har numre i stedet for navne. Når folk har foretaget deres ind- og udlån afleveres bøgerne igen til kassen, og mødet er slut.

Disse låne-spare-grupper findes i mange afrikanske lande og har gennem de sidste 20 år vist sig at være en stabil måde at lave en opsparing på uden de store risici. Lånene baseres udelukkende på medlemmernes egen fælles opsparing. Dermed er der ikke nogen udgifter til renter, som i en ghanesisk bank sagtens kan være på 38%. Værre endnu på sortbørsen, hvor renterne kan beløbe sig til 100%. Der er heller ingen, der må gå fra hus og hjem, fordi de ikke kan betale deres afdrag. Endelig er sikkerheden meget stor, da man skal have gode nerver for at snyde sine naboer i en lille landsby.

Også grupper for mennesker med handicap

Kvindeguppen, som vi besøgte, var oplært af den humanitære hjælpe-

Gruppebillede med alle deltagerne fra Ghana, Uganda og Danmark.
Foto: Sara Steen Andersen.

organisation, CARE, der har trænet over tre millioner kvinder i at forvalte opsparing og lån gennem de seneste årtier. Der sættes særligt fokus på kvinder, da de generelt betragtes som mere pålidelige. Der var ikke mennesker med handicap i den gruppe, vi besøgte, men GSPD - vores søsterorganisation - har de seneste år arbejdet med at opbygge grupper specifikt for mennesker med handicap, der ofte er blandt de fattigste i samfundet. For mennesker med handicap kan det være den eneste måde at spare op på, for mange bliver nægtet at få en konto i en almindelig bank.

Samarbejde på tværs

Dansk Handicap Forbunds lille rejsegruppe bestod af Ulla Trøjmer, Vibeke Baden Laursen og Mikkel Bundgaard, alle frivillige og medlemmer af Dansk Handicap Forbunds ulandsudvalg samt Peter Marx, der er ansat i ulandssekretariatet. Gruppen var på 10 dages rejse i Ghana for at besøge den ghanesiske organisation af fysisk handicappede, kaldet GSPD.

Med på besøget er også fire repræsentanter fra den handicaporganisation i Uganda (UNAPD), som DHF

samarbejder med. DHF's ulandsudvalg og ulandssekretariat har arbejdet med begge de afrikanske organisationer gennem næsten ti år, hvor vi hovedsageligt har fokuseret på at forbedre den måde, de er organiseret på og på at rådgive dem i deres arbejde for rettigheder til mennesker med handicap.

Hvad kan vi give hinanden?

De afrikanske organisationer kan lære en masse af Dansk Handicap Forbund, fordi vi har været gennem mange af de samme problemer, som disse unge afrikanske organisationer nu står over for. Tillige har DHF efterhånden en del erfaringer med ulandsarbejde.

Endnu en rigtig god grund til vores arbejde i Afrika er, at DHF kan søge midler i Danmark, som bliver brugt til at afholde kurser for de afrikanske organisationsmedlemmer, til at udanne personale, etablere et medlemsblad og lignende. Alle de ting, der hører med til at køre en velfungerende organisation.

Målet med det nuværende projekt er at styrke og udbygge samarbejdet mellem de tre organisationer. Derfor bestod de tre landes rejse-

hold både af ansatte og medlemmer af organisationerne, der deltager frivilligt. Medlemmerne er hjertede i forbundene, og det er vigtigt at udbrede kendskabet til ulandsarbejdet blandt disse.

Det er også et mål i sig selv, at de to afrikanske organisationer - fra Uganda og Ghana - får skabt indbyrdes kontakt, da de har flere samfundsmæssige problemstillinger til fælles, end de har med DHF.

Besøg i Danmark

Besøget i Ghana var anden del af projektet. Første del foregik i Danmark i foråret, hvor de afrikanske deltagere ikke tidligere havde været. Her skulle de blandt andet opleve, hvordan DHF arbejder i det daglige, og hvordan det danske demokrati virker. De besøgte blandt andet DHF's hovedkontor og Gladsaxe lokalafdeling, de talte med folketingspolitikere og handicappolitikere omkring de danske forhold for mennesker med handicap, og om den udvikling Danmark har været igennem indenfor handicapområdet.

Initiativet til projektet er taget af Dansk Handicap Forbunds ulandssekretariat og finansieret af Projekttrådgivningen under Danida. ■